

PRZEROWNAC (26) *vb pf*

e oraz a jasne; -rów- (5) *KochPieś*, *JanNKar*, *SarnStat*, *SiebRozmyśl*, *GosłCast*, -row- (1) *KochPs*.
inf przerównać (2). ◇ *fut* [2 sg *przerównasz.*] ◇ 3 sg *przerówna* (3). ◇ 3 pl *przerównają* (6). ◇ *praet*
2 sg *m* -ś *przerównał* (1). *f* -ś *przerównała* (1). ◇ 3 sg *m* *przerównał* (4). *f* *przerównała* (3). ◇ 1 pl
m pers -smy *przerównali* (1). ◇ 3 pl *m pers* *przerównali* (3). *subst* *przerównały* (1). ◇ *con* 2 sg *f* *byś*
przerównała (1).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde także XVII(XVIII) – XVIII w.*

Przewyższyć pod jakimś względem (26) :

a. *Wzrostem, wysokością* (3) :

przerownać czym (2): Kiedy pospołu byli z pany trojańskimi. Jeśli przyszło stać, zawždy ramiony wielkimi *Przerownał Menelaus [Ulissesa] KochMon* 26. *Cf Zwrot.*

Zwrot: »[kogo] głową *przerownać*« (1): *Drudzy – widzę – są, co go głową przerownają, Ale tak podobnego [= urodziwego] oczy nic nie znają KochMon* 25.

Przen [co] (1): O pánie/ dobroć twoiá do niebá przeštálá/ *Prawdá obłoków sięga: góry przerównálá KochPs* 51.

b. *Wiekami [kogo czym]* (1) : A *boday tá wdzięczna twarz odmiány nie ználá/ Byś dobrze y Sybillę láty przerównálá. KochPieś* 5.

c. *Ilością* (2) :

przerownać co (1): á *wydawáią [!] mię występki moje więczłśe niż ia onich rozumiem ktore śnadz przerównáły liczbę włofow moich RejPs* 61.

przerownać czym (1): v *nas Polaków Kázimiérz Wielki/ [...] który nie ták dla victoriy/ którými téz y inni Królowie z nim zrównáli/ álbo y przerównáli: ále więcéy od praw które nádał [...] Wielkim ielst názwan. SarnStat* *3.

d. *Cechami, zwłaszcza dodatnimi* (20) : ále *Bogu człowyek porowan być nyemoże/ [...] by téz był dołkonáłym/ nyerzkąc iżeby myał przerownác KromRozm II f; A obácź iáko dzifiefyży Polacy y rozumy y rozlicznemi kftáły fą thák ozdobieni/ że śnadź ze wśzytkiemi narody fłufznie sie porównáli/ ielłże nie przerównáli. RejZwierc* 267v.

przerownać kogo (12): [iellfi inśzych nie przerównálf, pewnie ze wśzytkimi łáčno zrównác moželz. *CerGór* 8.] *Cf przerownać kogo czym; kogo w czym; Zwrot.*

przerownać kogo czym (7): To wśzytko *Latyczyńcy závśze s łobą máią/ Epáminundá krolá fławą przerównáią. PaprPan* S4; Bo *lepszý rozum męftwo ci Wirzbiccy máią/ Y doftátkiem śnadź nálfzy krolá przerównáią PaprPan* T2, I4, Q3v, T; *Coś pánno [Maryjo] zá wefele Miálá/ gdyś go [Jezusa] widziálá? Słow nie trzebá wiele/ Sámá rzecz świádczy/ żeś tym Króle przodki fwoie Wśzytki przerównálá SiebRozmyśl* F4v. *Cf Zwrot.*

przerownać kogo w czym (4): Tego to *Sálononá Pan Bog ielzczę z młodych lat iego przeyrzał/ iż go rozumem tákim obdárzyć raczył/ iż go nikt w nim nie przerownał. BielKron* 75v; *PaprPan* G4. *Cf Zwrot.*

przerownać w czym (5): Z którą nacią [tj. Niemcami] iż y my Polacy pod iednymże Niebiełkim záciiągiem miefzkamy: tedy iáko fekt y złych obyczáiow/ ták y tákowego opilftwá dobrzełmy od nich przechwyćili/ y ledwa w nich nieprzerownáli. *PowodPr* 73. Cf *przerownać kogo w czym*.

W przeciwstawieniach: »porownać (a. zrownąć) ... przerownać« (3): tedyś W. W. Inadz ze wfzytkiemi ftany iuż wiekow dołkonálych nie thylko porownał/ ále Inadz y dáleko przerownał. *RejZwierc* 119; Wiem że [Nowy Karakter Polski (tyt.)] nie zrówna [sławie tych, którym jest dedykowany]/ á mniéy iefzcze przerówna *JanNKar* A4; y trudno im [innym językom] we wfzytkim porównać, przerównać niepomyśłay *GosłCast* 5; [CerGór 8].

W charakterystycznych połączeniach: *przerownać dostatkiem, dowcipem, mądrościq, sławq* (2); *przerownać w męstwie, w rozumie*.

Zwrot: »we wfzytkim, na wszem, wszem przerownać [kogo]« (2:1:1): Bo naydzyefz w iego głowie porádę vcźciwą/ Chociaż nápoły z żártem lecz wierz mi prawdziwą/ Iuż mu ni w czym nie zdoła on Lárgius Rzymłki/ We wfzytkim go przerowna ten náłz Ian Sienińłki. *PaprPan* G2; Snadz go [Orzechowski Agiropilusa] iuż wfzem przerownał choć ten Cefárzem był/ Bo on nigdy ná wfzytkim ták porządnie nie żył/ Iáko ten zacny fláchćic tu w Podolłkim kráiu *PaprPan* Bb2, M3, P2.

Szereg: »zrownąć albo przerownać« (1): *SarnStat* *3; [Synu miły, siła tu o mnie [Janie Tarnowskim] zacnych rzeczy Stanisław Orzechowski ludziom powieda [...]. Starajże się tedy, chcesz li ze mną zrównać, albo też i przerównać [...], abyś przykładem moim człowiekiem dobrym a cnotliwym w Polszcze był. *OrzŻyw* 287 (Linde)]. [Ponadto w przeciwstawieniu 1 r.]

α. *Z podmiotem nieosobowym [co]* (2) : Ták iż też zelżywość przerownála onę pierwłzą zacność iego [Iuxta gloriam eius fuit ignominia eius]/ á ono iego wielkie wywyzłzenie obroćilo fię w żáłołne nárzekanie. *BibRadz* 1.Mach 1/42; *BudBib* 1.Mach 1/42.

Synonimy: celować, przenieść, przewysszyć.

Formacje współrdzenne cf **ROWNAĆ**.

Cf **PRZEROWNANY**